

KYRKOSTYRELSENS CIRKULÄR

Nr 5/2010
20.1.2010

PLANERINGEN AV SERVICECENTRET FÖR KYRKANS PERSONAL- OCH
EKONOMIFÖRVALTNING (HETA-PROJEKTET) FORTSÄTTER VÅREN 2010

Utvecklingen av kyrkans personal- och ekonomiförvaltning, det så kallade HeTa-projektet, inleddes 2007 med en förutredning som blev klar i november 2007. Därefter har projektförberedelserna fortsatt på många olika sätt.

I detta cirkulär redogör vi för hur planeringen av HeTa-projektet fortskridit under hösten 2009 och hur det går vidare våren 2010. Föregående lägesrapport om HeTa gavs i cirkulär 2/2009.

Utlåtanden från församlingarna våren 2009

Våren 2009 bad Kyrkostyrelsen bland annat alla ekonomiska församlingsenheter yttra sig om planerna på ett servicecenter. När svarstiden gick ut den 15 september hade 276 ekonomiska enheter (84 procent) gett sina utlåtanden.

Ett omfattande sammandrag av utlåtandena finns på adressen www.evl.fi/hyvatkaytannot under rubriken "HeTa tilanne"

Så här svarade de ekonomiska församlingsenheterna på frågorna:

1. Anser ni att servicecentermodellen är en lämplig modell för att utveckla delar av personal- och ekonomiförvaltningens arbete och för att utveckla arbetet överlag?
  - 45 procent av alla som svarat ansåg modellen vara bra, 58 procent av de stora enheterna.
2. Är er församling/kyrkliga samfällighet villig att utnyttja servicecentrets tjänster?
  - 40 procent av alla som svarat var villiga, 50 procent av de stora enheterna.
3. Ifall ni inte är villiga att utnyttja servicecentrets tjänster, hur kommer ni då att ordna bokföringen och löneräkningen i framtiden?
  - Pensioneringar ses inte som något problem, eftersom församlingarna betraktas som attraktiva arbetsgivare.
  - Det regionala samarbetet med närliggande församlingar utökas.
  - Servicen ordnas med hjälp av köpta tjänster, t.ex. av bokföringsbyråer.

4. Anser ni att lagändringsförslaget och organisationsmodellen är acceptabla?
  - Detta fick inte mycket stöd, bland de stora dock 47 procent.
5. Är er församling villig att fungera som pilotklient?
  - 70 församlingar anmälde sig som pilotklienter.

Församlingarna i S:t Michel, Kuopio och Helsingfors stift var mest positivt inställda (62–75 procent positiva). Församlingarna i Borgå stift var minst intresserade (endast 13 procent positiva). Som en grov generalisering kan man säga att små församlingar motsatte sig de kostnadsökningar som ett servicecenter skulle innebära jämfört med nuläget medan stora de ekonomiska enheterna mera understödde frivilligt deltagande.

Servicecentermodell och plan för projektets fortsättning klara i oktober 2009

Modellen för ekonomi- och personalförvaltningens servicecenter och projektplanen finns på adressen www.evl.fi/hyvatkaytannot under rubriken "HeTa tilanne". I planen har de ekonomiska församlingsenheternas utlåtanden beaktats till den del de gäller kostnadsökningen för små församlingar.

Servicecentret ska enligt planerna erbjuda de ekonomiska församlingsenheterna bokförings- och löneräkningstjänster, till exempel hantering av inköps- och säljfakturor, bokföring, beredning av bokslut, in- och utbetalningar, löneräkning och hantering av resefakturor. Tjänsterna är standardiserade, men kunder av olika storlek beaktas med hjälp av olika serviceprodukter och servicenivåer. Tjänster garanteras på både finska och svenska. De ekonomiska enheterna och servicecentret ingår serviceavtal som styr samarbetet och garanterar samstämmiga förväntningar parterna emellan. Prissättningen följer upphovsprincipen. I planen föreslås ett stödpaket för små församlingar i övergångsskedet. Kyrkomötet fattar årligen beslut om principerna för servicecentrets prissättning.

Juridiskt är servicecentret en specialenhet vid Kyrkostyrelsen, som styrs av en direktion där minst en tredjedel av medlemmarna representerar församlingkunderna. Servicecentret har 4–6 regionala verksamhetsställen som alla koncentrerar sig på en eller några processer. Undantag utgörs av den svenskspråkiga servicen, som koncentreras till ett verksamhetsställe. Verksamhetsställets slutliga placeringssorter väljs vid projektets detaljplanering.

Servicecentrets organisationsstruktur är så enkel och koncentrerad som möjligt. Centrets slutliga storlek efter övergångsskedet (2017) blir högst cirka 225 årsverken inklusive 35 årsverken för förvaltningen.

På övergripande kyrklig nivå kommer HeTa-projektet år 2017 att jämfört med nuläget ge årliga besparingar på cirka 5 miljoner euro (ca 20 procent) inom bokföringen och löneräkningen. Besparingarna beräknas uppstå genom pensioneringar och inbesparingar i IT-kostnaderna. Cirka 38 procent (årsskiftet 2009/2010) av personalen inom bokföringen och löneräkningen är över 55 år. Kostnads-/nyttoberäkningarna har gjorts med iakttagande av försiktighetsprincipen i uppskattningarna av såväl nuläget som servicecentermodellen och investeringarna.

På församlingsnivå är sparpotentialen i driftskostnaderna för bokföringen och löneräkningen 15–30 procent jämfört med de nuvarande kostnaderna. Små för-

samlingar har begränsad sparpotential, om inte en enda ekonomichef i framtiden sköter flera små församlingars ekonomi. I små församlingar effektivteras emellertid ekonomichefernas arbete så att tid frigörs till styrning av ekonomin (t.ex. upphandling, skötsel av placeringstillgångar och ekonomiplanering).

De största riskerna med genomförandet av servicecenterprojektet ligger i projekt-administrationen, anpassningen till projektkulturen, kommunikationen och de reella inbesparingarna i församlingarna. I det skede då servicecentret kommit igång med sin verksamhet är riskerna framför allt misslyckade kultur- och verksamhetsförändringarna samt oklarheter i roller och ansvar. De största riskerna med fortsatt nuläge hänför sig till församlingarnas försvagade ekonomi. Om man fortsätter enligt nuvarande modell kan slutresultatet vara att församlingarna blir tvungna att göra inbesparingar i kärnverksamheten och utvecklingen av verksamheten. Utan centraliserade åtgärder är inbesparingspotentialen begränsad.

Beredning av IT-ärenden

Som en del av HeTa-förberedelserna har servicecentrets funktionella och tekniska krav definierats med tanke på de datasystem som kommer att behövas.

Denna arbetsgrupp bestod av projektchef Anne Saloniemi (ordf.), ekonomichef Ingeborg Flythström (Sjundeå kyrkliga samfällighet), IT-chef Erkki Heikkinen (Esbo kyrkliga samfällighet), ekonomichef Irma Hokka (Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet), ekonomichef Mona Lindfors (Strömfors församling), IT-chef Pentti Pekkarinen (Uleåborgs kyrkliga samfällighet), systemplanerare Juha Sjöberg (Helsingfors kyrkliga samfällighet), datasystemchef Jukka Tamminen (Kyrkostyrelsen), personalchef Päivi Venäläinen (Kyrkostyrelsen) och IT-chef Martti Ängeslevä (Kuopio kyrkliga samfällighet). Konsulter från Deloitte har bistått arbetsgruppen.

Gruppen tog också fram beskrivningar av HeTa-arkitekturen för att göra det lättare att greppa servicecentrets programhelhet.

I definitionsarbetet begärdes utlåtanden av ett antal ekonomiska församlingsenheter (Lojo, Rovaniemi, Lahtis, Joensuu, Salo, Borgå, Jyväskylä, Kouvola, Raumo och S:t Michel). Definitionerna kompletterades utifrån responsen i utlåtandena.

Beskrivningen av arkitekturen och IT-definitionerna är ett led i förberedelserna inför upphandlingen av servicecentrets tillämpningar.

Kyrkostyrelsens plenum oktober 2009

Kyrkostyrelsens plenum behandlade vid sitt sammanträde den 20 oktober 2009 det lagförslag som hör ihop med HeTa. I plenum konstaterades att det är fråga om en totalekonomiskt fördelaktig lösning. Målet med servicecentertanken är att på årsnivå nå besparingar jämfört med det nuvarande läget – besparingar som kan styras till församlingarnas kärnverksamhet.

Framställningen återremitterades emellertid för fortsatt beredning, så att plenum behandlar förslaget nästa gång vid sitt möte den 30 mars 2010. I den fortsatta be-

redningen deltar Matti Ilveskoski och Veikko Väisänen, medlemmar i kyrkostyrelsens plenum. Den primära frågan är att hitta en lösning på de små församlingarnas kostnadsökningar. Vidare är det nödvändigt att gå igenom inkomna utlåtanden mera detaljerat och koncentrera förändringskommunikationen på att korrigera missuppfattningar. I plenum konstaterades också att det finns skäl att ytterligare precisera processerna och utreda momsfrågan.

Kyrkomötet november 2009

Kyrkomötets ekonomiutskott skriver i sitt betänkande 4/2009 följande om HeTa: "I oktober återremitterade kyrkostyrelsen HeTa-projektet till fortsatt beredning. Ekonomiutskottet anser det vara viktigt att de faktorer som kyrkostyrelsen lyft fram utreds och att kalkylerna för projektet verifieras. Dessutom anser ekonomiutskottet att kyrkomötet bör ges tillräckligt med tid för behandlingen av HeTa-projektet. Den fortsatta beredningen beviljades tid till slutet av mars 2010 och målet är att en framställning i ärendet ska kunna ges till kyrkomötet våren 2010."

För planering och pilottestning av servicecentret reserverades 500 000 euro åren 2010 och 2011.

HeTa våren 2010

A. Fortsatt beredning av förutredningen

Projektets styrgrupp fortsätter sitt arbete. Styrgruppen består av ecklesiastikrådet Leena Rantanen (ordf.), projektchef Anne Saloniemi, medlemmarna i kyrkostyrelsens plenum Matti Ilveskoski och Veikko Väisänen, ekonomiplaneringschef Maija-Liisa Hietakangas, dataadministrationschef Aimo Karjalainen, arbetsmarknadsombudsman Katariina Kietäväinen och förvaltningschef Mikko Tähkänen samt programdirektör Antti Kivelä som inkallad expert från Sitra. Som konsult fortsätter PricewaterhouseCoopers (PwC). Styrgruppen har följande uppgifter:

1. Omdefiniera kostnadsfördelningsmodellen och stödpaketet för små församlingar.
2. Utreda församlingarnas erfarenheter av outsourcing (Pyttis, Karvia, Haapajarvi, Kihniö).
3. Utreda HeTas verkningar på församlingarna (12 ekonomiska församlingenheter av olika storlek).
4. Uppdatera kostnads-/nyttokalkylerna och framskridningsplanen.

B. Precisering av processerna

Den arbetsgrupp som utarbetar beskrivningar av servicecentrets processer fick förlängd tid till den 30 mars 2010. Arbetsgruppen har följande sammansättning: projektchef Anne Saloniemi (ordf.), ekonomichef Arja Ahonen (Uleåborgs kyrkliga samfällighet), personalchef Marja Jakobsson (Esbo kyrkliga samfällighet), ekonomichef Ingeborg Flythström (Sjundeå kyrkliga samfällighet), ekonomiplaneringschef Maija-Liisa Hietakangas (Kyrkostyrelsen), ekonomichef Irma Hokka (Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet), ekonomichef Marja-Liisa Nore (Esbo kyrkliga samfällighet), ekonomichef Pirkko-Liisa Raittinen (Asikkala församling) och eko-

nomisekreterare Mirja Stenroos (Heinola församling). Deloitte fortsätter som konsult. Gruppen har följande uppgifter:

1. Precisering av processerna och av de uppgifter som kvarstår inom församlingarnas ekonomi- och personalförvaltning.
2. Definiering av de uppgifter som blir kvar i församlingarna och de uppgifter som flyttas över till servicecentret.
3. Precisering av arbetsfördelningen mellan församlingarna och servicecentret.

C. Beredning av lagförslaget

Den juridiska arbetsgruppen fortsätter sitt arbete. Till arbetsgruppen hör projektchef Anne Saloniemi (ordf.), lagfarna assessorn Tuija Alatalo (domkapitlet i Kuopio stift), arbetsmarknadsombudsman Pauliina Hirsimäki (Kyrkostyrelsen), förvaltningschef Antti Jääskeläinen (Rovaniemi församling), lagfarne assessorn Matti Mäkinen (domkapitlet i Åbo stift), förvaltningschef Mikko Tähkänen (Kyrkostyrelsen) och ecklesiastikrådet Pirjo Pihlaja.

Denna grupp förbereder också en begäran om förhandsavgörande i momsfrågan.

Nästa steg i förvaltningen

Kyrkostyrelsens plenum behandlar förslaget vid sitt möte den 30 mars 2010.

En framställning lämnas till kyrkomötet i maj 2010.

Närmare upplysningar ger projektchef Anne Saloniemi, tfn 050-440 9044.

KYRKOSTYRELSEN

Risto Junttila

Leena Rantanen